

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem posebnih in dneve po praznikih, ter velja po štiri prejemniki, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po štiri prejemniki za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrt stopne pet-krat 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izloče frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na slovenski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. i. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 5. dec.

Ne spada v prijetnosti političnega bojevnika, kakoršen je novinar, ponavljati se in zopet zahtevanja izraževati, o katerih je že toliko in tolikrat pisal, glas zopetno povzdigovati tam, kjer mu je že tolikrat bil glas vprijočega v pustini, navdušenje mlado in nezmanjšano v borbi in zagovoru ohraniti po vseh doživenih nevspehih. Nij prijetno to, niti lahko, ali dolžnost je in životna potreba. Kajti le vztrajnost in neomahljivost more do zmage voditi, a obupovanje, malaksanje in pesimizem je sovražnik vsemu življenju, najbolj pa političnemu.

Tako se vračamo danes h kratki besedi o naših srednjih šolah in o naši narodni terjatvi po ustanovitvi slovenske pravne akademije.

O germaniziranih naših gimnazijah in realkah je nam težko govoriti. Vladi, ki ima moč v rokah, je menda baš razgovor o tem vprašanji najbolj neugoden, kajti trikrat nam je že "Slovenski Narod" konfisciral, ko smo jo v tej stroki kritizirali, in niti prilike nam nij dala, ta svoja načela zagovarjati pred porotniki. Ako torej nečemo, da nam ti strašno skrupulozni varuhi javnega miru (ali ka-li) zopet nocoj izdelanega lista ne poberó, moramo v zadevah naših srednjih šol svoje misli za se ohraniti. A upamo, da jih bodo naši poslanci ob pravi priliki na drugem foru prinesli v javnost.

Danes hočemo spregovoriti zopet o terjatvi našega naroda, naj se nam dovoli slovenska pravna akademija v Ljubljani, — naj slavni kranjski deželni zbor, ki se je bil v zadnji sesiji za to potegnil, ponavlja to našo narodno željo. Povod k temu nam daje tržaški deželni in mestni zbor, ki

je v seji 29. nov. na predlog Pitterijev enako svojo željo izrazil, da bi se namreč ministerstvo naprosilo za ustanovljenje pravne fakultete z italijanskim jezikom v Trstu. Kakor mi tako so tudi Italijani to svoje zahtevanje že ponavljaje stavili in — kakor mi — odbijani bili. A ne dajo se odstrašiti, oni silijo in prosijo vedno naprej. Tako moramo storiti tudi mi Slovenci, kajti mi imamo še več uzrokov, nego Italijani avstrijski.

Italijanov je namreč zdaj v Avstriji samo nekaj malega čez 500 tisoč, tedaj je nas Slovencev skoro trikrat toliko. Ako se vlada kaže pripravno Lahom ono željo izpolniti, koliko več opravičenja imamo mi, ne odnehati od nje. S trikrat večjim pogumom jo moramo poudarjati in ponavljati mi in nikakor se dati odplašiti s publicimi izgovori in ugovori, katere od protivnikov dobivamo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. decembra.

Cesar je v lastnoročnem pismu ministerskemu predsedniku naročil, naj se v njegovem imenu zahvali vsemu prebivalstvu za izkazano ljubezen.

Na Češkem se bode tedaj res notranji boj začel. "Pokrok" objavlja, da bode stranka starih z Rigrom in Palackim na čelu, ki je proti udeležanju na deželnem zboru praškem, postavila protikandidate onim devetindvajsetim, ki so mandate položili, — ako pride do novih volitev. Kakor je videti, se je od staročeške in klerikalne strani agitacija že začela. — O izidu te borbe se ne more zdaj še govoriti. A to je gotovo, da vseh 29 odstopilih vsled te agitacije ne bode zopet voljenih. Moč posameznih dveh strank bi se mogla prav spoznati le, ako bi tudi oni kraji volili, katere zastopajo staročeški poslanci, t. j. ako bi na vsej liniji postavilo

se od vsake strani narodnjakov vprašanje: ali sodelovati v javnem življenju, ali pa pasivni upor dalje tirati.

Videti je, da se **Poljaki** začenjajo približevati Rusinom, in da med njimi raste število onih, ki spoznavajo, da je nepravilnost poljska tirala Rusine v nemšk tabor, in da je ta razpor dveh slovanskih plemen le na občno škodo obema in vsemu Slovanstvu.

Tudi **tirolski** deželni zbor je (kakor naš kranjski, ki se je dal premotiti, da je v adresi na cesarja rekel, da je konstitucionalna sestava dovršena) postal na enkrat ustavoveren. V svoji adresi na cesarja pravi: "Vašemu veličanstvu je bilo pridržano, da ste dali velicemu cesarstvu svobodno ustavo na najširših podlagah." Kaj hočemo še več ustavovernega, nego so ti hribski ultramontanci.

Ogerska ministerska kriza še zdaj nij končana, ker ne morejo dobiti finančnega ministra, ki bi težaven nalog hotel sprejeti, razmršene ogerske finance zopet urediti.

Vprašanje državnosti.

Srbska skupščina je v odborih sklenila že več važnih stvari. Prvič, da se ima kovati srebrn denar. Srbija je dozdaj le bakren denar imela, kar je bilo srebrnega, je bil ves iz tujih dežel. Dalje se bo naložil za pivo, ki se iz Avstro-Ogerske uvaža, dac, in sicer 50 pijastrov za en vedro.

Ruski listi pišejo, da se v St. Peterburgu zopet o neki novi Nečajevi zaroti govori, ki se je med slušatelji ruskih univerzitet odkrila. Naj bolj roje dijaki v Peterburgu in Moskvi, pa tudi v Harkovu in Kijevu, kjer so zedinjeni s separatističnimi težnjami Ukrajinofilov. Čudno kontrastira s to vestjo poročilo naučnega ministra Tolstoja, ki je zadnji čas šole obiskoval in povodi mladino prosto od "fantastičnih idej" dobil.

Načrt municipalne postave, s katero hoče vojvoda Broglie zdaj **Francoze** osrečiti, je prav despotičen ukaz, da se imajo vse občine sedanji vladi podvreči. Ravno tisti možje denašnjega desnega centra, ki za

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

O pticah životinjah.

(Razglaša jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

21. Póžu veliju: póż póż, kaži bele roge bele noge; ako ne pokažeš bele roge bele noge, 'su ti hižu poderem. Onda póż noge pokaže. (Varaždin.) —

Pužu veliju: puž muž, pusti duge roge med noge; tik terem, tik terem, 'su ti hižu poterem, ako ne pustiš. (Varaždin.) —

22. Koga recel fkanil, on človek je ono leto dvanajst forinti kvaren. Bil je jen človek, koj si je jako rad tuje njive prioraval i meje prekosival i tak si je na vek svadil svojemi mejaši i neje nigdar bil na miru i vre su ga bili ljudi 'sega prokleli, ali on

neje zato nikaj marel. Jem put su se posvadili bili ž njim dva susedi, ali se on 'moril jenoga i ljudi su se dogovorili da mu daju na drugom mestu tulika kuliko je imel sinokoše i polja i to je bil vre sud dosudil. Kad je ov človek 'mrl, hodil je po smrti iz onoga sveta po sinokoša' i javkal je na vek. Kad je vre tak hodil jeno celo leto, dogovorili su se pastiri, da budu nekaj drugoga ž njim napravili, ar je nje plašil, kad su po noči po sinokoša' pasli. Kad je došla jesen, napili su se ljudi mošta i vina i pastiri pak su išli s pastiri na sinokoše i bili su vezda kuražni dosta. Oni su njega pitali, kaj je on za bože stvorenje. On im neje nikaj štel odgovoriti, nu jen starec ga je zaklel i onda ga je bog pretvoril na recel i rekel je: da se budu ljudi znali spominjati, da se ne smeju tuje sinokoše i polje vzimati, za to buš ti moral celo leto po sinokoša' bečati i kojega človeka fkanil, bude ono leto kvaren naj

menje dvanajst forinti. Bil je jen konjar, koj je se to veruval i obdržaval, ali je jem put bil na paši pak si ne je bil v torbu del niti droftine kruha, ali kad se je prebudil, štel je jesti a neje imel kaj pak na jem put je počel recel bečati i tak ga je fkanil. On je vezda vre znal da bude kvaren, ali je ipak pazil na 'se svoje kak na pravo oko svoje, ali zama. Bil je jem put na paši s konji pak su ga oči fkanile: zaspal je a konji su mu odišli v tuju sinokošu. Gospodar je došel, čija je bila sinokoša pak mu je odegnal konje dimov i moral je njemu platiti za kvar šestnajst forinti. Drugo leto kad je pasel konje s svojem pajdašom, ov mu se je smejal i ž njega norca delal, kad je on jutro išče noči jel pak mu je rekel, da išče niti poštenoga gospodara svinje ne jeju. Nu kad mu je ov 'se dobro povedel, odgovori mu na to, da bu i on to probal. Bili su jem put skupa na paši a ne je jel i riftik ga je recel fkanil.

Broglie-jev načrt roje, so bili, ko je še cesarstvo cvelo, najodločnejši zagovorniki samostalnosti občin in administracijske decentralizacije, katerih pičle ostanke denes skorenomo iztrebiti hočejo. Ako republikanski listi v svojem srdu na to nedoslednost opozorujejo, potem pa gospodje gosposko z ramami migajo, češ, denes nij tako, kakor takrat, družba se mora na vsak način rešiti. Ubogi „Figaro“ pa v nesramnosti še vse presega. On pravi, da francoski narod nij več narod državljanov, nego čeda živine, katero so dozdej volkovi vodili, ki je pa zdaj spet dobre pastirje dobila. Po municipalni postavi pride tiskovna na vrsto. — Komisija trideseterih še vedno nij popolna, akopram se volitev že več ko en teden vrši.

Iz *Zedinjenih držav* poroča se, da je Španjska zahtevano zadostenje privolila. Pripravljena je ladijo „*Virginus*“ in vjete mornarje izročiti. Tudi uradi na Kubi se bodo kaznili. Ali pa se bo škoda povrnila, o tem španjska vlada molči. Ako se mora Španjska v sedanjem hudem položaji čez dostojnost ponižati, sme vendar na to računati, da ima vse poštene ljudi na svoji strani.

Dopisi.

Iz Gorice 2. dec. [Izv. dop.] (Volitve v čitalnici. — Praznovanje petindvajsetletnice cesarjevega vladanja.) Včeraj je bil občni zbor v čitalnici; po dokončanih sporočilih predsednika, tajnika in blagajnika je prišla na vrsto volitev novega odbora za prihodnje leto. Ker nij bilo preteklega leta nobenega veselja v naši drugače prijazni čitalnici zaradi vednega prepira med narodno „*Sočino*“ in klerikalno stranko in so mnogi udje začeli govoriti, da hočejo izstopiti, ker ne najdejo s svojo družino nobene zabave v čitalnici, so namerali „*Sočani*“ nekako poravnati ali kompromis nasvetovati in postavijo dr. Lavriča, naj pred volitvijo poprime besedo in v ta namen govori. A predsednik dr. Tonkli mu nij hotel besede dovoliti, še le po mnogem kriku in vpitju navzočih je mogel nekaj besedic spregovoriti; vendar njegove mirne besede so bile bob v steno. Ko „*Sočani*“ vidijo, da klerikalna stranka neče nobenega kompromisa, so sklenili za-se glasovati. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 70 glasov. 32 jih je dobil prof. Erjavec, 38 dr. Tonkli. Torej so zmagali klerikalci, pa slušajte tudi kako. Sprva je bil napovedan občni zbor na soboto 22. nov. zvečer, a ker duhovni po

sobotah zvečer nemajo prav časa, je odložil dosedanji odbor zborovanje na ponedeljek 1. dec. dan velikega semnja v Gorici in sicer za četrto uro popoldne, češ, takrat bodo duhovni lahko prišli. In res, že predpoldne rečenega dne je bilo vse črno duhovnov po Gorici in kdor je prišel ob štirih popoldne v čitalnico, lahko je mislil, da bode tukaj kaka duhovna konferencija; med letom pa je duhoven v čitalnici redka prikazen, samo enkrat v letu se prikaže večji del teh gospodov v naši čitalnici, da pri volitvah ogrene drugim udom vsakdanje obiskanje čitalnice. Dalje je kalkuloval dosedanji odbor, da če oglasi na semanji dan in to ob štirih popoldne občni zbor, se ga mnogi *Sočani*, zadržani vsak po svojih opravilih, ne bodo mogli tako obilno udeležiti; in tako je tudi res bilo, okolo 15 glasov nam je po tem takem zmanjkalo in le na ta način je mogla klerikalna stranka zmagati. S tem pa, da so postavili klerikalca dr. Tonklija za predsednika, so pokazali ali malo takta, ali jim pa celo nič nij mar za čitalnico, ki je preteklo leto celo spala. Zatorej so tudi „*Sočani*“ po razglašenem izidu volitve predsednikove — zapustili dvorano in pustili klerikalce same, da si izvolijo con amore še druge odbornike. V svoji veliki milosrčnosti so izvolili tudi dva *Sočana* v odbor, katera sta se pa časti, pod dr. Tonklijevim predsedništvom odborovati, takoj odpovedala. Kaj bode zanaprej s čitalnico, kaj bodo *Sočani* počeli, v tem še zdaj nič gotovega ne vem; toliko je gotovo, da ne bode kmalu sporazumljenja med obema strankama. —

Svečanost na dan petindvajsetletnice našega svetlega cesarja je bila tudi tukaj sijajna, toda močna burja je razsvitljenje jako motila. Za kratak čas so počile tudi na treh krajih petarde, v neki kavarni je bil tepež med vojaki in civilisti. Vse to so ilustracije tukajšnih razmer.

Iz Kranja 3. dec. [Izv. dop.] Kakor drugod se je tudi pri nas svečanost na čast 25 letnici cesarjevi slovesno obhajala. Na večer 2. dec. je bilo mesto prav sijajno razsvitljeno; iz mestne hiše, kakor iz čitalnice so vihrale cesarske in trobojne narodne zastave. — Na marsikaterih hišah so bili raztegneni transparenti, večji del z nemškimi in prav redko s slovenskimi napisi.

Po razsvitljenji je bil nemški koncert, katerega so napravili udje tako imenovanega

nemškega diletantnega društva. To društvo „ne-bodi-ga-treba“ ima sicer načelo, brez vsakega političnega značaja samo s predstavljanjem nemških gledališnih iger duševno radovati, a je vendar ob tej priliki svoje „ozko“ načelo za nekaj korakov razširilo in pokazalo s tem, da ima pod svojim plaščem tudi politično barvo skrito, s katero se pri najbližnji priliki na nas Slovence udrihati predrzne. — Voditelj tega društva je zagrizen naš sovražnik. Po rodu je sicer Slovenec, po poslu je barantač z deskami in se trudi že dalje časa, vodja tukajšne ponemčene stranke postati, dasiravno ima za ta poklic najmanj talenta. Ali pri denšnjem koncertu je hotel razkriti svojo duševno zmožnost, svoj politični program in s tem tudi svoj značaj. Postavil je namreč na program točko, katero je k.veči časti Nemčije še celo sam na flavto slabo piskal. Ob tako slavni avstrijski svečanosti se pri nas nemško-pruska himna predstavlja in to še v sredini naše slovenske domovine! Jeli je Bismark kedaj že slišal o tem nemškem mestu Kranj, o tem nemškem stebru na jugu? — Po dokončanih glasih pruske himne „*Wacht am Rhein*“ v našem Kranju je bilo navdušeno ploskanje navzoče množice, obstoječe seveda večjidel samo le iz c. kr. uradnikov in na čelu jim g. okrajni glavar.

Je-li to lojalno mišljenje? Ali nij tako ravnanje skrunjenje za nas avstrijske narode veličastnega dneva, oskrunjenje tal naše mile slovenske domovine, ki je v Avstriji, ne v Prusiji?

Iz Šmarja pod Ljubljano 2. dec. [Izv. dop.] Kako je protekcija več kot pravičnost, kako ena osoba več kot občna dobra stvar, kako se more zmotiti, kdor pričakuje pri c. kr. vladnih organih pomoči in popravka napak, ako so vsemu svetu vidne in nenaravne, ta naj bere sledečo, denes samo ob kratkem povedano stvar.

Pri nas imamo pošto v Šmarji, a poštarji so skoro eno uro daleč proč od Šmarja, v g. Lukmanovi hiši čisto na samoti. Tako se naša pisma in časopisi skozi naš kraj še dalje peljo in če hočemo pismo za v Ljubljano oddati, moramo eno uro daleč proti Dolenjskemu iti na samoto. Da bi to neprilичnost in krivičnost odpravili, prosimo že več kot dve leti: naj bode šmar-

(Dalje v prilogi.)

Mam drugi teden bil je on sam na paši po danu pak su ga oči fkanile i zaspal je a imel je osem konj i eno žrebe pak su mu odišli vu šenicu susedovu i ovi susedi su si bili naj vekši neprijatelji i vgnal mu je konje i moral mu je platiti dvajsti četiri forinte. Vezda je videl, da je to prava živa istina i proklel je one ljudi, koji ne du veruvali vu ono, kaj stari ljudi pripovedaju. (Zamladinec). —

23. Kad koga slaviček fkanil onda onomu človeku celo leto iz nosa krv curi i večkrat i iz zubi. Za to se ljudi jako čuvaju, da je ne bi slaviček fkanil i sako jutro dene si človek i dete i žena malo kruha ili kaj drugoga v zube, samo da ne je na tešče. Slaviček bil je vre vu početku sveta stvoren za to da ljude seča, kak se je treba rano zbuditi i za kruh skrbeti i dobro delati i stvoren je takaj za to, da ljudi, koji po noči potuju sprevaja i nad njimi popeva, da se

budu znali sečati, da ovu noč naj nikaj zla ne fčiniju, kad čuju slavička popevati. Ona noč je sveta i čista kad po noči popeva slaviček. Bil je bog poslal svojega naj bolšega ajngela Gabrijela na zemlju mam drugu noč, da naj ide glet kak stoji svet, kojega je stvoril. Onda je baš bil došel po noči na zemlju.

Gabrijel a Mihala je poslal ž njim da on naj tam pazi, kaj se ne bi kaj zlo pripetilo ljudem. Kad su došli ajngeli na ov svet, vidli su, da je 'se tiho mirno i prazno, niti jednoga jedincetoga črva su ne čuli i kad su vidli da je 'se tiho mirno in prazno, rekli su: idemo opet gori pak bumo povedli kak je. Na to je rekel Mihal Gabrijelu: idi ti pak poveč kak je, ja bum ovde pazil i kad se prebudiju ljudi, bum je pital kak im je. Na to je Gabrijel odišel a Mihal je ostal na zemlji i Gabrijel je došel k bogu. Kad se je pred tronušem pokazal, rekel mu je bog:

nu, Gabrijel, pak 'de je Mihal? Gabrijel je na to odgovoril: ostal je na zemlji, da je bu pital, kak im je i kaj bi radi. Opet ga je gospodin bog zapital: pa kak ti se dopada na zemlji? Na to mu odgovori Gabrijel: gospodine, 'se je dobro, samo je 'se tiho mrtvo i pusto tak jako da se niti naj menši črv ne čuje čvrglati. Na to mu je opet rekel gospodin bog: dobro, am sem vas postavil tebe in Mihala da mi budete kakti gospodari na zemlji i da mi ravnate ljudi i 'se na zemlji pak odredite vi dva jednoga ftiča pak naj popeva celu noč. Drugi den išli in ajngel i bog na zemlju i kad je išel pred nje Mihal, za njim mam je letel slaviček pak je popeval. Vezda je rekel Mihal bogu: vidiš, ov ti je mali ftiček pak ti je došel da ti se pokloni i popeva da te tim slavi i svojom pesmicom tebi fali za dobrotu tvoju; daj ga i ti naplati za njegovu pokornost i zafalnost. Na to Mihalu odgovori bog: ako je on mali na

ska pošta v Šmarji in ne daleč tam zunaj na samoti. V tej zadevi so bile že deputacije pri dež. predsedniku in celo pri trgovinskem ministru. Razne vloge smo že odpošiljali, preiskave imeli. A še zdaj nij nič iz vsega, da si je nam minister trgovinstva obljubil, da se naši prošnji gotovo ustreže, ako je tako, kakor smo dejali.

In kaj je temu krivo, da se moramo za nekaj, kar je pravično in naravno, da vsak lahko potiplje, več kot dve leti zastoj puliti? Nič drugega, nego to, da ima zdanji poštar g. Lukman, dobre „prijateljske“ zveze, da se, kjer je kaj doseči, na njegovo osobo in njegov dobiček več gleda, nego na korist cele občine in fare.

Zadnje dneve je bilo slišati, da vendar enkrat predremo s svojo prošnjo. A kaj stori g. Lukman. Napravi dva človeka, necega mešetarja in pa plemenitega kovača Lichtenberga, da po hribih, med kmeti kamor vsako leto niti eno pismo ne pride, podpisov nabirata za Lukmana in proti nam. Upamo pa, da se bode od dotične c. k. strani stvar preiskala in storilo to, kar je po naravi, pravici in postavi prav, ne pa zmirom to, kar en Lukman hoče.

Iz Litije 2. dec. [Izv. dop.] Tudi pri nas se je včeraj in danes 25letnica cesarjeva slovesno praznovala. Bil je na prosto voljo sinoči celi trg razsvitljen. Ali velika neprevidnost, in graje vredno ravnanje se je godilo od strani gosp. c. kr. okrajnega glavarja Šenvetra, kateri se vedno s tem ponaša, da je samo za blagor ljudstva pri nas, in da mu je nad vse drugo le pravičnost in resnica na mari.

Ta naš skrbni gospod c. kr. okrajni glavar je spravil celi trg včeraj zvečer v veliko nevarnost. Dal je namreč zakuriti na tukajšnjem velikem mostu čez Savo, ki veže železnico in naš trg. Končnica pri mostu je še danes vsa osmojena. Vsak mali otrok bode priznal, da tak most, katerega ograja je smoljena, in posebno v takem vetru, kakor je sinoči bil in žarke do četrta mosta daleč zanašal, je bil v veliki nevarnosti. A ne samo c. kr. most, ampak tudi celi naš trg bi bil lahko pogorel. Zakaj ste dalje zahtevali g. glavar, da se je ravno tist čas konec mostu streljalo, ko so potniki dohajali k mešanemu vlaku in od vlaka? Popotniki si nijso upali preko mosta ob

pravem času na kolodvor priti. Drugi pot vas bode moral naš g. župan kot šef krajne policije na red opomniti.

Iz Dunaja 1. dec. [Izv. dop.] Poročal sem vam včeraj o prednednu 25 letnega cesarjevanja. Imam še kaj povedati o današnjem dnevu, pravem prazniku. — Rano so nas predramili gromovi topov, 101 strellov, in marši vojaških godcev in bobnarjev. Nekateri štacunarji so imeli zaprte prodajalnice, kar je ulicam dajalo tam pa tam praznično obličje. Ob 9. uri celebriral je kardinal Ravšer, obdan od družega episkopata, mašo v štefanski cerkvi. — Videli smo tu vse ministre, zvezde avstrijske vojske, višje uradnike itd. — Ob 10. uri začela je nadaljevana vožnja deputacij na dvor. Opolodne izletel je marsikateri toast pri obedih. Popoldne se je pa težko čakalo na večer, da se pobodi kako gledališče, katerih večina napravila je danes posebne svečane predstave in sicer s prosto vstopnino. V nekateri gledališča človek že drugokrat ne pride lahko, vsaj na dober prostor ne, čakati in nastavljanje se je treba n. pr. v dvornem gledališču že 2. uri poprej; a priti danes v kakovo gledališče brez ali s plačilom je bilo vrlo hudo. Tukajšnji magistrat je razdeljeval proste karte in nij čudo, če si je kdo rebra vlomil. Čakajoča množica je med časom razdeljevanja kart zmirom enaka bila. Prišlo je mlado in staro, ubogo in bogato, vsaj da doživi kakovo „hetz“, če že karte ne vlovi. Brezplatna gledališča napravila so večjo razsvetlavo, bolj svečan program igre, dotikajoče se kakega momenta iz življenja cesarjevega, igrala se je avstrijska hymna, vpilo „hoch“ in — dopisnik je svojo dolžnost storil. „Wiener Tagblatt“ izračuna vrednost včerajšnje iluminacije tako: 650 tisuč oken, na vsako okno 2 sveči = 1,3000.000 sveč = 1625 cent. stearina = 104.000 gold.

Iz Belgrada 30. nov. [Izv. dop.] Pred tremi dnevi je začela naša narodna skupščina zborovati. Naš mladi knez jo je s prestolnim govorom odprl. V tem govoru med drugim pripoveduje knez, da je bil na svojem potovanju prijazno sprejet od avstrijskega cesarja in od predsednika francoske republike, kar se mu zdi „nov dokaz prijateljstva i uvaženja spram srpskog naroda“. O novem svojem ministerstvu govoreč, pravi knez, da bodo delali v duhu ustavnosti, zakonitosti in

napredka, da pa prenačlenje posebno v zakonodavnih rečeh nikdar nij koristno. Železniško vprašanje zaznamuje knez kot „životno pitanje“ za Srbijo, in naročito obrača pažnjo poslancev tudi na to, da bodo državni stroški v pravi ravnovisni razmeri z dohodki, ker le tako more Srbija imeti kredit, ki je podloga napredovanja.

Ta poslednji pasus je za to znamenit, ker je tudi naš finančni minister Mijatović v veliki zadregi, kako budget sestaviti brez deficita. Potrebe in stroški v naši državi rasto naglo, ne more se pa tako naglo vzvisiti davkarska moč države.

Domače stvari.

— (Konfisciran) je bil zopet „Slovenski Narod“ od včeraj zavoľo uvednega članka „Petindvajsetletnica in ustavoverci“.

— (V ljubljanski kazini) je bil pri in po banketu v pondeljek nekov več kot neparlamentaren špektakelj. Govori se celo, da so letele klofute. Udeleženi so bili nek grof Auersperg, vitez Gariboldi, direktor kazine in idrijski poslanec (ki je klofuto dal potem pa zbežal) in drugih več. — Gospoda nemška! ko bi se bil tak škandal zgodil v narodnem slovenskem društvu, vsi dunajski časopisi bi bili polni tega. Mi pa natanko o tem poročati niti nečemo.

— (Iz Sodražice) se nam piše, da se je tudi tam 1. dec. praznovala cesarjeva 25letnica, v bralnem društvu. Bilo je navzočega mnogo občinstva. Po trgu je bilo mnogo hiš, posebno pa šola lepo razsvitljena. — Pevci so peli izvrstno najprej cesarsko in po tem še več drugih narodnih pesmij. — Navzočen je bil tudi deželni poslanec, gosp. P. Pakiž.

— (Iz Kranja) se nam poroča: Zvečer 3. dec. (rojstni dan Preširnov) je bilo „pri Jalenu“ zbranih več prijateljev in čestiteljev Preširnovih, ki so se spominjali pokojnega našega največjega pesnika.

— (Deveta slovenska predstava v deželnem gledališču) bo danes saboto 6. decembra. Predstavljale se bodo tri igre, namreč znana burka s petjem „Krojač Fips“, nova veseloigra „Znamenja ljubezni“ in nova opereta „Maščevalci“, v kateri zopet prvokrat nastopi g. Meden v tej sezoni. Nadejati se je po vsem prav zanimivega gledališkega večera.

telu, bude od vezda velik na glasu svojem i rekel mu je: ti si mali ftiček ali budeš od vezda veliki, ti buš znamenje daval, kad bu moja sveta i čista noč i putnike buš prevadjal i sečal ljudi da delaju marljivo i kad bu kaj človek štel kaj zla fčiniti, onda nad njim popevaj pak se bude setil, da je sveta i čista noč pak onda ne bu činil toga, i da te budu ljudi spoznali, da sem ti dal tu moč, za to ti buš imel takovu moč, da onomu človeku, kojega ti fkaniš, bude krv iz nosa curela i takoj iz zubi; naj bole pak onomu kaj bu išel krast ali kaj zla delat; pak ako ti nad njim budeš fučkal pak te ne bu poslušal, onda naj njemu mam krv curi iz nosa i naj mu tak jako curi da bu moral i mreti vu tom betegu i naj se tak posuši da bu tak suh kak je na sem svetu trta. — Jem put išel je jeden tatkrast v to kum pak kumu pak je išel črez jednu šumu pak je na jem put došel nad njega je-

den slaviček i počel je popevati tak nad njim milo, da bi se človek moral razplakati, da bi baš imel srce od kamena. Ali ov tak ne je nikaj zato maral neg je išel tam kam je bil i nakanil i kad je vre blizu na kraj šume došel, tak je milo slaviček zapopeval, da se je on razplakal; ali kad je došel tam kam je bil nakanil. videl je da je 'se tiho. Obil je jednu komoru i vuzel si je peneze i flačna kuliko je mogel. Ali mam počela mu je iz nosa krv cureti i curela mu je do doma i doma mu je ju komaj žena 'stavila, ali saki den mu je curela tak jako da je bil vre obe težal tak jako, da je bil na smrtnoj posteli. Onda je rekel ženi da mu naj ide po 'spoved. Dopela 'spoved, ne je se on štel spovedati iz toga greha, ali ne je mogel vumreti. Srce ga je bolelo za kumom i vezda je rekel, da mu žena naj dopela kuma in kumu, da se bu nekaj ž njimi spominal. Kum i kuma su došli k njemu. Tat prosi kuma, da mu naj

oprosti i rekel mu je, da je on peneze i flačno 'kral i da mu bu mam povrnal flake i peneze, samo naj mu oprosti, da se ne bu tak dugo mučil na posteli pa mu reče: dragi kum, niti morem mreti niti ozdraveti, neg se mučim kak kača po trnu, molim vas i prosim, oprosté mi i budite tu, dok mi dopela plebanuša da se morem spovedati. Kum mu je oprostil i ostal je tam pri njem. Na to mu opet reče ov tat: dragi kum, oprosté mi, ar sem vas jako zbantuval i verujte mi, da je prava božja istina, da je bog odredil slavička, da človeka opomene da toga naj ne dela i da je to zlo. Vezda znam da je to moja kaštiga i razglasite, da je to prava živa istina da, kad oče koj človek kaj zla fčiniti, da dojde nad njega slaviček i popeva nad njim. Kum mu je oprosti i 'se prikazal. Došel je plebanuš i spovedal ga je vu onem betegu i kum i kuma bili su mu na spovedu.

(Dalje prih.)

— (Iz tržaške okolice) se praški „Politiki“ piše program in terjatve tržaških Slovencev (pravično pomnoženje slovenskih poslancev, uredenje slovenščine v ljudske šole in urada, itd.) in poudarja, kako napakno dela vlada, da italijenisime podpira.

— (Okrajne priklade) l. 1873 v slovensko-štajerskih okrajih so precej različne. Najvišje (40 krajc. od goldinarja direktnega davka s prikladami) so v gornje-graškem okraji; po 30 krajc. so naložili okrajni zastopi konjiški, sv. lenarski, marenberški, breški, rogatski, šoštanjski, laški in slovensko-bistriški; po 25 kr. kozjanski in ljutomerski; 22 kr. celjski; po 20 kr. vranski, ormuški, sevnški, šmarski, ptujski in sloveno-graški; 19 kr. mariborski in 15 kr. gornje-radgonski okrajni zastop. Na nemškem Štajerskem ima najvišje priklade (40 krajc.) Stainz; najnižje (8 krajc.) Marijino Celje.

— (Čitalnica postojnska) napravi dne 8. decembra 1872 v spomin 25 letnemu vladarstvu Njegovega Veličanstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I. Program: 1. „Cesarska pesem“. 2. „Govor“. 3. Samospev: „Slovo domovine“, poje gospod Cvetko Dietrich. 4. Petje: „Napoleon“. 5. Samospev: „Zahvalna pesem matere“, poje gospodična Antonija Rosa. 6. „Tombola“. 7. „Vdova in vdovec“, veselo-igra v enem dejanji. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina za ude po 15. kr., za druge po 30 kr. od osebe.

Odbor.

— („Vipavski Sokol“) napravi „besedo“ dne 7. decembra 1873 v čitalnični dvorani v spomin dr. Franca Preširna. Program: 1. Slavnostni govor. 2. Lipa, besede Jenkove, poje zbor. 3. Zvezda, napev Nedvedov, poje zbor. 4. Želje, samospev. 5. Eno uro doktor. Burka v enem dejanji. Vstopnina 20 kr. — Sedež 20 kr. Začetek točno ob pol 7. uri zvečer. K tej besedi uljudno vabi „Sokolov“ odbor.

— (Od Save) se nam piše: Po sklepu okrajnega šol. sveta sevnškega se je v torek, 2. t. m. obhajala 25letnica vladanja cesarjevega po vseh tukajšnjih šolah s tim, da je imela šolska mladež sv. mašo in po maši je vsak voditelj šole v primernem govoru razložil pomen tega dne. V nekaterih šolah n. pr. v Sevnici so se prijatelji šole hvalevredno obnesli in mej vboge šolarje in šolarice v ta namen pripravljeno obleko delili. Tudi na Vidmu in v Krškem so praznovali.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: Pri nas smo 25letnico praznovali s slovesno mešo in zvečer skupnim obedom, pri katerem so bili vsi tržani, uradniki, duhovniki, učitelji — in tudi vsa „feurwehr“, ki je bila prav ta dan svojo zastavo blagosloviti dala, češ, da bi več ljudi to komedijo videlo. Ko se je vsa družba v Lorberjevi gostilnici dobro posedla bila, začuje se glas: ogenj. Vse popusti jed in pijačo in hiti gasiti, kajti bil je ne mali ogenj v hlevu g. Kavčiča. „Feurwehr“ je mogla zdaj v svoji praznični obleki gasiti, namesto obedovati, ravno tako je bil tudi drugim ves obed pokvarjen. Govori se, da je kakov hudobnež navlaš zakuril; feurwehr je pa dobro delala.

— (Ogenj) je bil nastal v ljubljanskem Gradišči v hiši štev. 49 včeraj zjutraj in je zgorela vsa obleka in oprava v eni sobi nekoga uradnika P. — Škode je 300 gld.

— (O strašni nesreči) se nam iz Notranjske piše: V Prestranku na Krasu je cesarska kobilarnica. — Bil je v sredo 3. t. m. semenj v bližnji Postojni. Kontrolor-jeva kuharica se odpravi tja, da nakupi raznih reči. — Gospod veli enemu hlapcev, naj napreže konja, ter jo pelje v Postojno. A neubogljivi hlapec napreže kobilico, ki je vajena voziti le s paroma. — Odpravlja se iz Postojne domov, sreča kuharica ženo pristranskega krčmarja. Da ne bi hodila peš poldrugo uro daleč, veli jej, naj prisede. Pridejo do Matenje vasi. Onda so precejšni klanci. Pred hišo, po domače „pri Jagru“ se splaši kobilica; hlapcu nij bilo moč, pridržati jo; ljudi tudi nij bilo blizu, akopram je hlapec klical na pomaganje. Ob kraji ceste so postavljeni kameni, kot je navadno pri velikej cesti. — Voziček zadene ob tak kamen, kuharica, krčmarjeva žena in voznik se zvrnejo, voz se zvrne na-nje; konj pa je bil pretrgal štrange, ter jo v divjem diru mahnil domov. Krčmarica je takoj obležala mrtva na mestu, kajti znak je bila priletela z glavo ob kamen cestni, ter si razdrobila črepinjo. Tudi kuharica in voznik sta zelo ranjena, vzlasti voznik, ki si je razbil vso glavo; boje se, da bode umrl na ranah.

— (Samoumor?) Iz Šmartnega pri Litiji se nam piše: V nedeljo se je obesil v Jablanških lazih kmetski fant F. Kastelec, po domače Črmažev. Bil je ta pri svojih znancih zelo priljubljen, kar kaže uže to, da so fantje po noči v hosti pri njem bili in ogenj kurili. Remen je bil tako ohlapno okolo vratu zadržen, da se ne more vedeti, ali se je Črmažev sam obesil, ali ga je kdo zadušil in obesil. Komisija je prišla, in bo menda pravo odločila.

— (Meso v Ljubljani) se prodaja po tarifi za december: najboljši od pitanege vola po 30 krajcarjev funt. Slabejše od volov in krav po 27, 23 in 19 krajcarjev.

— (Klunijada). Novi slovenski cerkveni list oponaša dr. Razlaga, zakaj še nij g. Bamberg kot urednik na grmadi sežgan, ker je njegov list spomladi nekaj ne-ljubih dopisov proti Dolskemu župniku prinesel, končna obravnava pa je nek že četrtokrat preložena v soglasju z župnikovim zastopnikom dr. R., katerega si je „najel“. Tej notici se pozna, da je iz zlobnega peresa, kajti g. župnik Jarec je gotovo resnično poročal, da je obravnava trikrat in vselej brez dr. Razlaga preložena bila in sicer prvokrat „ex officio“ zavoljo nepoznatih službenih zadržkov sodnije, drugikrat pa, ker je g. Bamberg sodniji bolezen izkazal, tretjikat pa na prošnjo zatoženca od 27. novembra na 8. januarja 1874, ker sta oba zastopnika v državnem zboru bila in od 26. v deželnem. Kakor slišimo, dr. Razlag nikdar nij bil „najet“ za to obravnavo, ampak samo naprošen; čuditi pa se moramo, da on vseh duhovnih in cerkvenih reči ne zapodi našim zagrizencem pod noge, kateri ga s pomočjo g. živinskega zdravnika, Kluna in politično brezkarakterne kreature bivšega „Tagblattovega“ korektorja že toliko časa tako robato napadajo.

— (Stari Bleiweis), ki „Novice“ piše, zdaj (da si ga mi pri miru pustimo) polemizuje z nami že s tem, da svoje gnjile „witz“ dela na imena. Govori namreč v zadnjem svojem listu ponavlja o „Jurčiki Naroda“, kar hoče biti dovtip na urednika

našega lista. Borne pravi, da so dovtipi na imena najslabši in surovi. Ko bi nas to ne zadrževalo in ko bi hoteli Bleiweis z enacim orožjem vračati, lahko bi mi na njegovo ime gotovo boljše „witz“ delali.

— („Tagblatt“) se je oglasil na našo predvčerašnjo vest, da so v kazini z edino letno številko 1854 Slovane žaliti hoteli, in pravi prvič, da naš poročevalec mora kratkogled biti, ker so bile razen one še drugi dve, dalje pa pravi, da številka 1854 ne pomeni nič drugega nego to, da se je cesar tačas oženil. Naš poročevalec in mnogo drugih, ki so sedeli na jako razglednem prostoru, videli so samo ono številko in slišali, da se je tako razlagala, kot smo mi rekli, namreč, ker je bila Avstrija Rusiji protivna ob krimski vojski. Pri praznovanju 25letnega vladanja kot najznamenitejše in edino spomena vredno vladarsko delo najti to, da se je oženil — tako politikujejo samo politiki, kakor stare device in druge kuhinjske tete in morda še uredništvo „Tagblattovo“.

Razne vesti.

* (Jugoslovanska akademija) je imela 27. nov. slovesno sejo. A hrvatski „Obzor“ toži, da je bila slabo obiskana, da se občinstvo jako malo briga za to učeno društvo, kar nij sicer nič novega, ker republika učenjakov nikjer nij velika, a veselo to nij. Med razpravami je posebno zanimiva ona dr. Račkova, „Borba južnih Slovena za državnu neodvisnost“, v XI. stoletji. Ta razprava pride v akademični knjigi ali letopisu „Rad jugoslovanske akademije“ na svitlo.

* (Prepoved.) Ker je nevarnost, da bi se trtna uš „phylloxera vastatrix“ še bolj ne razširila, sklenil je minister poljedelstva v sporazumljenji z ogersko vlado, da prepove uvažanje takih trt, ki imajo že korenine. Rozgovi se smejo uvažati, če nijso zatlačeni z vinčevjem. Ta prepoved velja za vse v državnem zboru zastopane dežele.

* (Zarad odpeljanja svoje žene pred sodnijo.) Preteklo poletje je iz Insubruka odpeljal neki podolski mladeneč lepo deklico. Na Dunaji so ga dobili, in ubežnika sta morala neprosto voljno nazaj iti. Mladi mož je moral pred sodnijo stopiti. Stvar se bo čudno iztekla, ker v tamošnji cerkvi sv. Miklavža sta bila ubežnika v nedeljo v prvič, v drugič in v tretjič oklicana, akoravno je zdaj v adventu „prepovedan čas“, in še tisti dan poročena. Drugi dan pa je bila zoper oženjenega mladenčca končna obravnava pri sodniji, ker je bil svojo lastno ženo odpeljal. Medeni tedni so se čudno začeli.

* (O pravičenju nekega časnikarskega urednika.) Če je kateri izgovor opravičen, da kak časopis nij o pravem času izšel, je gotovo oni, ki ga je pisal urednik „Panama Stara“ svojim naročnikom: „Ker so vladni vojaki vedno streljali na vrata mojega uredništva, tako, da mi je dvanajst krogel tik za glavo letelo, prosim vse čestite naročnike, naj ta neprijetni slučaj malo premislijo, pa bodo videli, zakaj nam nij bilo mogoče svojih reporterjev in stavcev pregovoriti, da bi v sredi tako motečega streljanja delali.“

* (Tiskovna svoboda v Zedinjenih državah.) Pri nas se listi konfiscirajo, kadar se policiji poljubi, a v Ameriki je to vse drugače. Tam pišejo listi čez vladne može n. pr. tako-le: „Dokler je bil prezident Grant akcijonar znanega Sanacu-društva, je prav dobro stala. Komaj je g. Grant akcije, do katerih je prišel po potu, kateri njemu nij „nenavaden“, prodal, pa je društvo bankrot naredilo.“ Neki drug list unijski piše: „Ker governor Campbell menda ne ve, da je za svojo službo čisto nesposoben, in da ga

imajo prebivalci teritorijā skoraj vsi brez izjeme za sleparja, vprašamo ga, da-li hoče svojo službo radovoljno popustiti, ako bi ga devet desetih glasovalcev teritorija to terjalo. Prosi se odgovora: Da, ali ne."

* (Igrača s številkami.) Črke imena Mac-Mahon, omenja neki francoski list, imajo v alfabetu sledeča mesta: M=13, a=1, c=3, M=13, a=1, h=8, o=15, n=14. Ako se te številke skupaj seštejejo, se dobi številka večine (68), s katero se je za podaljšanje Mac-Mahonove oblasti glasovalo.

* (Dvoboj Ghika-Suco). Priče kneza Suco pravijo, da sta bila Ghika in Suco grška admiralja, in ne rumunska kneza. Suco je ušel v Švico, v Bern, k nekemu svojih prijateljev, a naznanil je v Pariz, da se pride ob svojem času pred porotnike zagovarjat. — Ghika in Suco sta pol manj stara, kakor se je poročalo.

Poslano.

Slavni redakciji „Slovenskega Naroda“ tukaj.

V številki 278 od 3. t. m. pod naslovom „Policajstvo v Ljubljani“ nahajajoči stavek se s tem popravi, da mestni stražnik Janez Čič 1. t. m. ob 1/2 12 po noči razgrajuje osebe ni z besedami „Gaspudi al' je tu slavensku“ ampak z besedami „Gospodi ali je to človeško“ umiriti skušal.

Mestni magistrat v Ljubljani 4. decembra 1873.

Župan: Deschmann.

Na to precej odgovarjamo: oni, ki so nam to pravili so zraven bili, g. Dežmana pa nij bilo videti. Torej mi verujemo svojemu viru več nego temu „popravku“.

Uredn.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtočlavo, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin,

bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi, 26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadežnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasn in svoj spomin očvrst. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.

maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prosep, kate-rega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Tpel sem namreč na želodčenem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.

L. Grosmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na **Dunaji**, **Wallfischgasse št. 8**, v **Ljubljani** Ed. Mahr, v **Gradi** bratje Oberanzmeyer, v **Insubruku** Diechtl & Frank, v **Celovci** P. Birnbacher, v **Louči** Ludvig Müller, v **Mariboru** F. Koletnik & M. Morić, v **Meranu** J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 28. nov. do 1. dec.

G. Norbert Bilina, zasebnik, 82 l., na oslabljenji. — G. Marija Baltič, soproga adjunkta pri direkciji pomočnih uradov dež. sodnije, 70 l., na sušici. — Marija Weisfekt, nadzornišk otrok, 9 tednov na kašlju. — Marg. Obreza, delavka 66 l., na vodenici. — Ana Perše, delavka, 30 l., na kozeh. — G. Franc Bastole, dimnikar, 62 l., na vnetji sapnika. — G. Mat. Agaton Bauer, finančni svetnik, 59 l., na mrtodu. — Kaspar Stalovnik, krojač, 42 l., na pljučni vodenici. — Marg. Fuks, delavka, 57 l., na pljučni vodenici. — Mart. Gruden, 53 l., na griži.

Tujci.

3. decembra.

Evropa: Stalovsky iz Dun. nov. mesta. — Oslpiki iz Trsta. — Steiner iz Gradea. — Schlegel iz Trsta.

Pri Elefantu: Rizzoli iz Ribnice. — Artel iz Kranjske gore. — Leinweber iz Prage. — Kaun iz Dunaja. — pl. Troyer iz Reke.

Pri Malič: Stalzer, Speidl, Süß iz Dunaja. — pl. Sabel iz Koroškega. — Jugovic iz Kranja. — Skarja iz Kranja. — Charlotte Manfred iz Trsta. — Lovith iz Dunaja. — Schink iz Zagorja. — Kuntera iz Zagreba. — Kraus in Gradea. — Weiss iz Berlina. — Frohlich iz Dunaja. — Jombard iz Klin-genfelsa. — Nartauski iz Dunaja.

Pri Zamorcu: Ana Duller iz Gradea. — Menzinger iz Bleda. — Otrin iz Dunaja. — Supan iz Bleda. — Dernouseg iz Bučke.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V saboto 6. decembra 1873.

Krojač Fips.

Burka s petjem v 1 dejanji, poslovenil Davorin Hostnik.

O s o b e:

Fips, krojač — — — — — gospod P. Kajzel.
Lizika, njegova varovanka — — — — — gdč. Jamnikova.
Gospa Polajeva — — — — — gospa Odijeva.
Edvard, mlad trgovec — — — — — gospod Juvančič.
Ivan, njegov sluga — — — — — gospod Trnovec.

Potem prvikrat:

Znamenja ljubezni.

Vesela igra v 1 dejanji, po g. Putlitzu poslovenil J. Geceelj.

O s o b e.

Stroj, bogat fabrikant — — — — — gospod Kocelj.
Dragica, njegova hči — — — — — gdč. Jamnikova.
Gospica Klara, njena bivaša — — — — —
odgojnica — — — — — gdč. Podkrajškova.
Josip, zasebnik — — — — — gospod J. Noll.
Milan, njegov sinovec, lajtnant — — — — — gospod Šmid.

Končno prvikrat:

MAŠČEVALEC.

Komična opereta v 1 dejanji, poslovenil J. Cimperman; godba od M. J. Legouix-a.

O s o b e.

Elvira, mlada Španjolka — — — — — gdč. Piskarjeva.
Mosquitos, njen brat — — — — — gospod J. Noll.
Cotignae, mlad Gaskonjec — — — — — gospa Odijeva.
Gonzales, Elvirin ženin — — — — — gospod Meden.

Prihodnja slovenska predstava bo v nedeljo 14. decembra 1873.

Dunajska borza 5. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	70 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	74	25	—
Enotni drž. dolg v srebru	102	25	—
1860 drž. posojilo	985	—	—
Akcije narodne banke	233	25	—
Kreditne akcije	114	—	—
London	9	9	—
Napol.	—	—	—
G. k. oskni	108	70	—
Srebro			

Podpisano društvo vabi vse p. n. tiste, ki imajo veselje do zidanja, da se zarad

izpeljevanja novih stavb in popravljanj vsake vrste,

tako tudi zarad

izdelovanja stavbnih načrtov in preudarjenja stroškov

nanje obrnejo, ker je v stanu, vsa v stavbni strok spadajoča dela pod najugodnejimi pogoji prevzemati.

Tudi priporoča svojo zalogo priprav za zidanja vsake vrste, vate, clopette itd.

V Ljubljani meseca decembra 1873.

(319—2)

Kranjsko stavbno društvo.

Pisarnice na celovski cesti št. 82.

Pri Giontiniji in Lercherji
v Ljubljani, pri Paternolliji
in Wokulatu v Gorici se dobiva
monografija

Valentin Stanič.

Spisal Paulus.
Cena 30 kr.

**O zdravilnosti
pravega**

Wilhelmvega

antiartritičnega antirevmatičnega
čaja za čiščenje krvi

navedemo tukaj vrsto priznavalnih dopisov:

Gospodu Franc Wilhelmu,
lekarju v Neunkirchen.

Nakofalva, 28. febr. 1873.

Naročil sem Vašega Wilhelmvega antiartritičnega, antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi, ker sem trpel na strašno bolečem protinu v udih, po uživanji 6 zavitkov Vašega izvrstnega čaja se mi je toliko zboljšalo, da so intenzivne bolečine skoraj popolno nehale in je le še včasih kot slabe električne udarce čutim.

Ker prave roke ne morem še rabiti, tako, da ne morem peresa držati. Vas prosim, da mi blagovolite v izvršenje ozdravljenja po poštenu povzetju dva zavitka Vašega izvrstnega Wilhelmvega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi s prvo pošto gotovo poslati.

Ker sem ta izvrstni učinek Vašega zdravilnega čaja na samem sebi izkusil, čutim se zavezanega, hvaležno v najbolje razširjanje dobro zasluženega imena Vašega zdravilnega čaja svoje storiti.

S spoštovanjem Vaš udani
Josef Jankowic,
komitatski zdravnik.

Gospodu Franc Wilhelmu,
lekarju v Neunkirchen.

Loosdorf bei St. Pölten,
26. marca 1873.

Ker so vsa upotrebljena sredstva zoper hudo trebušno bolezen bila zastoj, sem se naposled namenil, tudi Vaš antiartritični antirevmatični krvočistilni čaj rabiti in čutim že zdaj po uživanji prvega zavitka precejšno izboljšanje, tako da se zaupanjem obračam do Vašega blagorodja in prosim, kakor hitro mogoče 2 zavitka Vašega ne krivično tako hvaležnega Wilhelmvega antiartritičnega antirevmatičnega krvočistilnega čaja blagovoljno poslati in udano pridružen dotični znesek ter sem s posebnim spoštovanjem

Anton Leypold,
c. k. oberstlajtnant v počitku.

Gospodu Franc Wilhelmu,
lekarju v Neunkirchen.

Oberbaumgarten, 28. marca 1873.

V pridejanem sledi znesek, za katerega mi blagovolite skoraj ducend zavitkov Vašega v resnici zdravilnega Wilhelmvega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi poslati. Moj napis je sedaj

Franc Fiala,
župnik.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmvega antiartritičnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitek, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandestu; v Celju Baumbachovi lekarni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Lonču na Štaj. pri L. Müllerju, lek.; v Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradci pri J. Kalligaritschu, lek.

(322—1)

Anatherinova ustna voda
zoper zlodiseči dlab, zoper mehko, lahko-
krvaveče zobno meso.

Mnogo let sem trpel pomenljivo ustno bolezen in vsi poskusi so ostali brez uspeha; izgubil sem zmiraj več zdravih zob, in še v ustih ostali so bili rahli; zobno meso je vedno bolj upadalo in je pri dotiki z jezikom krvavelo in pri tem jako siten slab duh po ustih razširjalo. To me je spravilo k poskusu, obče priljubljenemu **anatherinovo ustno vodo** rabiti; po prvi rabi sem videl, že samo, da se slab duh izgublja, temuč da se tudi moje zobno meso očvrstuje in moji zobovi polagom trdnjeji postajajo, tako da so mi v kratkem moje usta zopet ozdravele, za kar iz iskrene hvaležnosti in sočutja z drugimi javno spričujem in tej sloveči usmi vodi pri-
stojno hvalo izrekam.

Dunaj. Baron Josip Stenel l. r.

Se dobiva edino pravo: (72—4)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji

— Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji —

— Eduard Mahr-ju — Fer. Melh. Schmitt-ju

— E. Birschtitz-ju, lekariji; — v Kranju

— L. Krisper-ji — Seb. Schannig-ju,

lekariji; — v Pliberg-ju pri Herbst-ju, le-

karji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekariji;

— v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekariji;

— Josef Bergman-ju; — v Krškem pri Fed.

Bömes-ju, lek.; — v Kamniku pri Jan-ju,

lekariji; — v Gorici pri Pontoni-ji, lekariji

— J. Keller-ji; — v Vipavi pri Anton. Depe-

ris-ju, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-ju

lekariji; — v Škofjeloči pri C. Fabiani-ji, le-

karji; — v Kočevju pri J. Braune-ju, lekariji;

— v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Ljubli-

— pri K. Mühlwenzel-ji, lekariji; — v Ra-

doljci pri Zalokar-jevi vdovi.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupititi, za katere firma prodajalca ne da dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, **dokaz najstrogejše solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cveticami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšje delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kažipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom. in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometer-urna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure **ceneje.**

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visoki časi.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(284—6)